

Силабус освітнього компонента

Програма навчальної дисципліни

Візуальна психодіагностика

Шифр та назва спеціальності

053 Психологія

Освітня програма

Психологія

Рівень освіти

Магістр

ї

Семестр

перший

Інститут

Соціально-гуманітарних технологій

Кафедра

Педагогіки та психології управління соціальними системами імені акад. І.А. Зязюна)

Тип дисципліни

Вибіркова

Мова викладання

Українська,

Викладачі, розробники

Підбуцька Ніна Вікторівна,
Nina.Pidbutska@khpі.edu.ua

Доктор психологічних наук, професор, професор кафедри педагогіки та психології управління соціальними системами імені акад. І.А. Зязюна НТУ «ХПІ», автор понад 100 наукових та науково-методичних праць. Провідний лектор з дисципліни: «Основи професійної психології», "Вікова психологія", "Конфліктологія" та ін.

[Детальніше про викладача на сайті кафедри](#)

Загальна інформація

Анотація

Дисципліна спрямована на засвоєння основ психодіагностики, візуальної психодіагностики, її методів, набуття компетентностей зі складання психологічного профілю особистості.).

Мета та цілі дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Візуальна психодіагностика» є ознайомлення здобувачів із уявленнями про основи психодіагностики, основи візуальної психодіагностики, методи психодіагностики та практичними напрацюваннями основ фізіогноміки, невербальної поведінки та профайлінга.

Формат занять

Лекції, індивідуальне завдання, самостійна робота, консультації. Підсумковий контроль – іспит.

Компетентності

Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та / або практики (СК1), Здатність обирати і застосувати валідні та надійні методи наукового дослідження та/або доказові методики і техніки практичної діяльності (СК3), Здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну та іншу залежно від спеціалізації) з використанням науково верифікованих методів та технік (СК4).

Результати навчання

Вміти організувати та проводити психологічне дослідження із застосуванням валідних та надійних методів (ПР2). ПР3. Узагальнювати емпіричні дані та формулювати теоретичні висновки (ПР3). Робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій (ПР4).

Обсяг дисципліни

Загальний обсяг дисципліни 180 годин. (6 кредитів ECTS): лекції – 32 год., практичні - 32 год., самостійна робота – 116 год. Форма контролю: іспит.

Передумови вивчення дисципліни (пререквізити)

Особливості дисципліни, методи та технології навчання

Під час вивчення дисципліни використовується брейм-стормінг, діалогове навчання

Програма навчальної дисципліни

Теми лекційних занять

Тема 1. Вступ до візуальної психодіагностики.

Предмет та завдання психодіагностики та візуальної психодіагностики. Історія виникнення візуальної психодіагностики.

Тема 2. Візуальна психодіагностика та психотипи особистості

Схема сприйняття людина людиною. Макет вивчення людини. Самопрезентація як форма впливу на сприйняття людини людиною

Тема №3. Кінесика як розділ візуальної психодіагностики

Хода, поза, візуальний контакт. Мімічні особливості людини та їх характеристика.

Дерматоглифіка як метод візуальної психодіагностики.

Тема №4. Екстралінгвістика та таксетика як розділи візуальної психодіагностики

Інтоніяція, тембр, гучність голосу для дослідження особистості. Особливості використання знань із таксетики. Основи графології.

Тема №5. Ідентифікація емоцій людини.

Базові емоції, їх ідентифікація. Візуальні ознаки емоцій

Тема № 6 Фізіогноміка

Конфігурація обличчя. Фізіогномічні ознаки (тулуб, обличчя, ніс, підборіддя, очі, вуха тощо)

Тема № 7 Профайлінг (детекція брехні)

Критерії брехні. Канали отримання інформації про брехню. Базова лінія поведінки. Ознаки брехні у мові

Тема № 8 Візуальна психодіагностика кримінальних ознак особистості

Морфологічні ознаки: особливості статури, будови обличчя, голови;

Функціональні ознаки: мовна поведінка (висловлювання), жаргон; невербальна поведінка (рухи та дії), знаки візуального таємного спілкування (мова жестів, поз, міміки, погляду)

Теми практичних занять

Тема 1. Вступ до візуальної психодіагностики.

Виникнення і етапи розвитку візуальної психодіагностики. Стан розвитку сучасної візуальної психодіагностики. Практичні завдання візуальної психодіагностики. Основні методи візуальної психодіагностики.

Тема 2. Візуальна психодіагностика та психотипи особистості

Схема сприйняття людина людиною. Макет вивчення людини. Самопрезентація як форма впливу на сприйняття людини людиною. Визначення психотипів особистості за допомогою методів психодіагностики.

Тема №3. Кінесика як розділ візуальної психодіагностики

Хода, поза, візуальний контакт. Мімічні особливості людини та їх характеристика. Визначення типу особистості за кінесинічними ознаками. Дерматогліфіка як метод візуальної психодіагностики.

Тема №4. Екстралінгвістика та таксетика як розділи візуальної психодіагностики
Інтонація, тембр, гучність голосу для дослідження особистості. Особливості використання знань із таксетики. Особливості використання графологічних методів.

Тема №5. Ідентифікація емоцій людини.

Базові емоції, їх ідентифікація. Теорія Ланге. Візуальні ознаки емоцій. Визначення особливостей емоцій за допомогою "Райдуги емоцій"

Тема № 6 Фізіогноміка

Конфігурація обличчя. Фізіогномічні ознаки (тулуб, обличчя, ніс, підборіддя, очі, вуха тощо). Використання кінематографу для визначення особливостей людини за фізіогномічними ознаками.

Тема № 7 Профайлінг (детекція брехні)

Критерії брехні. Канали отримання інформації про брехню. Базова лінія поведінки. Ознаки брехні у мові, фізіологічних ознак та ін.

Тема № 8 Візуальна психодіагностика кримінальних ознак особистості

Морфологічні ознаки: особливості статури, будови обличчя, голови. Функціональні ознаки: мовна поведінка (висловлювання), жаргон; невербальна поведінка (рухи та дії), знаки візуального таємного спілкування (мова жестів, поз, міміки, погляду)

Теми лабораторних робіт

Самостійна робота

Курс передбачає виконання індивідуальних завдань за темами: "Психологічний портрет за фото", "Визначення психотипу за поведінкою головного героя фільму", "Визначення ознак оманливого героя фільму".

Студентам також рекомендуються додаткові матеріали (відео, статті) для самостійного вивчення та аналізу.

Література та навчальні матеріали

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Базова література

1. Галян І.М. Психодіагностика : навчальний посібник / І.М. Галян. – Київ : Академвидав, 2009. – 464с.
2. Харцій, Олена Миколаївна. Візуальна психодіагностика [Текст] : навч. посібник (модульний варіант) / О. М. Харцій. - Львів : Магнолія 2006, 2012. - 224 с
3. Корольчук, Микола Степанович. Психодіагностика : Навч. посібник [Текст] / Василь Ілліч Осьодло. — К. : Ельга, Ніка-Центр, 2009. — 400 с.
4. Весельська, А. Л., Котлова, Л. О., Хворова, Г. М., & Кострікіна, Г. В. (2022). Основи психодіагностики.
5. Любіна Л.А., Борисюк А.С., Радчук В.М. Психодіагностика: навчальний посібник. Чернівці, 2018. 276 с.
6. Чала Ю.М., Шахрайчук А.М. Психодіагностика: навчальний посібник. Харків: НТУ «ХПІ», 2018. 246 с.
7. Sadykova, A., Kimb, A., & Musac K. (2012). Psychodiagnostics in student's understanding. Procedia – Social and Behavioral Sciences, 69, 394-398.
8. Kellerman H.. (2017). Handbook of Psychodiagnostic Testing: Analysis of Personality in the Psychological Report, Springer; 4th Edition, 220 p.
9. Molen H., Schmid H., Osseweijer E., Manon A. (2015). Skills in Psychodiagnostics. Eleven International Publishing, 94 p. <https://www.thefreelibrary.com/Skills+in+Psychodiagnostics.-a0404220160>

Система оцінювання

Критерії оцінювання успішності студента та розподіл балів

100% підсумкової оцінки складаються з результатів оцінювання у вигляді заліку (20%) та поточного оцінювання (80%).

Іспит: усна відповідь.

Поточне оцінювання: активна участь у обговореннях (20%), практичні завдання (50%), написання контрольних робіт (10%).

Шкала оцінювання

Сума балів	Національна оцінка	ECTS
90–100	Відмінно	A
82–89	Добре	B
75–81	Добре	C
64–74	Задовільно	D
60–63	Задовільно	E
35–59	Незадовільно (потрібне додаткове вивчення)	FX
1–34	Незадовільно (потрібне повторне вивчення)	F

Норми академічної етики і політика курсу

Студент повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХПІ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції інституту. Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності НТУ «ХПІ» розміщено на сайті: <http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/akademichna-dobrochesnist/>

Погодження

Силабус погоджено

Дата погодження, підпис

Завідувач кафедри
Олександр РОМАНОВСЬКИЙ

Дата погодження, підпис

Гарант ОП
Анастасія КНИШ